

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ 1ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955(*)

Μνημονεύουμε σήμερα μέ βαριά καρδιά, κύριε Πρόεδρε, Μακαριώτατε, επέτειο σημαντική εις τήν πρόσφατη ιστορία μας καί καλοῦμαι ὑπό τίς ἀφόρητα σημερινές δύσκολες συνθήκες νά ξαναζωντανέψω τό πνεῦμα, τό νόημα καί τόν παλμό τοῦ γεγονότος πού τιμοῦμε καί γιορτάζουμε.

Ἡ ἀπόσταση τοῦ χρόνου πού ὅλο μακραίνει, οἱ συνήθειες καί τά γεγονότα τῆς καθημερινότητος, οἱ περιπέτειες καί τά φοβερά λάθη στά ὁποῖα ἔχουμε ὑποβάλει τήν ιστορία καί τό μέλλον μας τείνουν νά μᾶς ἀποκρύψουν τό ἀληθινό νόημα τῶν θυσιῶν καί τῶν ἀγώνων τοῦ λαοῦ μας, τείνουν νά μᾶς κάνουν νά ξεχάσουμε τά βάσανα, τοὺς ἐνθουσιασμούς, τήν πίστη καί τό ὄραμα ἐκείνων, πού πολέμησαν, ὑπέφεραν, βασανίσθηκαν καί θυσιάστηκαν γιά τή δική μας ἐλευθερία καί τήν προκοπή.

Γιά 4 ὁλόκληρα χρόνια κατά τή διάρκεια τῆς θρυλικῆς ἐποποιίας τῆς ΕΟΚΑ τοῦ 55-59 κράτησαν στοὺς ὤμους τους ἀλώβητη τήν ἐθνική καί τήν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια.

Ἀντιμέτωποι μέ μίαν πανίσχυρη αὐτοκρατορία ἀντιπαρατάχθηκαν μέ τίς χιλιάδες τῶν στρατιωτῶν της στίς πόλεις καί τά χωριά τῆς Κύπρου, στά βουνά τοῦ Πενταδάκτυλου καί τοῦ Τροόδου.

Περπάτησαν νύκτες καί μέρες νηστικοί, ταλαιπωρημένοι, χωρίς φόβο, ὄρθοι καί περήφανοι, πάντοτε ἔτοιμοι.

*) Ἐλέχθη κατά τή δοξολογία γιά τήν επέτειο τῆς 1ης Ἀπριλίου 1955 στόν καθεδρικό ναό Ἀπ. Ἰωάννη Θεολόγου Λευκωσίας.

Ἦδωσαν ὅλοι ἀπροσκύνητοι τή μάχη τῶν βασανιστηρίων. Ὑπέμειναν μέ καρτερία καί μέ τό μέτωπο ψηλά τίς φυλακές καί τά κρατητήρια.

Καί ἡ Ἱστορία συνεχίζεται. Ἀπό τό περίφημο «Μολών Λαβέ» τοῦ Λεωνίδα μέχρι τή δική μας ἱστορική πορεία, ὅταν οἱ ὑπερασπιστές τῶν δικῶν μας Θερμοπυλῶν στά βουνά τοῦ Μαχαιρᾶ καί τοῦ Πενταδακτύλου, ἀφοῦ διέταξαν τούς συντρόφους τους νά ἐξέλθουν τῶν κρησφυγέτων τους καί νά παραδοθοῦν κι ἀφοῦ ἔμειναν μόνοι, γνωρίζοντας ὅτι ὁ ἐφιάλτης εἶχε ἤδη φανεῖ καί βέβαιοι ὅτι καί οἱ Μῆδοι ἐπρόκειτο σέ λίγο νά διαβοῦνε, δέν ὑστέρησαν σέ δόξα τῶν Σπαρτιατῶν τοῦ Λεωνίδα, ἀλλά καί ὑπερέβαλαν τούτους.

Στό ἱστορικό «Μολών Λαβέ» τοῦ Λεωνίδα, βροντερή ἐξέρχεται ἡ κραυγή ἀπό τό περικυκλωμένο καί φλεγόμενο κρησφύγετο τοῦ Αὔξεντιου στό Μαχαιρᾶ: «Ἄν τολμᾶτε, ἐλᾶτε νά μέ πιάσετε». Μέ ζωντανό ἀπόηχο τό βρυχηθμό ἀπό τό ὑπόγειο κρησφύγετο τοῦ Δικώμου: «Ἄν θά βγῶ, θά βγῶ πυροβολώντας».

Ποιός ἀπό ἐμᾶς μπορεῖ σήμερα ἐπάξια νά ἀποδώσει τό μεγαλεῖο τῆς θυσίας τῶν ἡρώων μας καί ἀξιόλογα νά περιγράψει τό μέγεθος τῆς προσφορᾶς τους;

Καραολῆς, Δημητρίου, Μαυρομμάτης, Πατάτσος, Μιχαήλ, Ζάκος, Παναγίδης, Κουτσόφτας, Παλληκαρίδης, λαϊκοί ἀγωνιστές τῆς ἐλευθερίας καί τῆς δικαιοσύνης, ἐνσυνείδητα καί ἀποφασιστικά δρασκελοῦσαν γιά τελευταία φορά τό κατώφλι τοῦ κελιοῦ τῶν μελλοθανάτων καί διέσχιζαν μέ βῆμα σταθερό καί περήφανο τό διάδρομο, πού τούς ὀδηγοῦσε ἀπό τή ζωή πρὸς τό θάνατο καί ἀνέβαιναν μόνοι, ἀπροσκύνητοι καί τροπαιοφόροι στό ἱκρίωμα τῆς θυσίας τους.

Ὁ ἀγώνας συνεχίζεται ἀσταμάτητος.

Μακάριος καί Διγενής γίνονται σύμβολα, πού ἐμπνέουν καί καθοδηγοῦν.

Ἡ ΕΟΚΑ ζεῖ καί πληθαίνει. Ὁ λαός δέν λυγίζει, δέν ὑποχωρεῖ,

δέν κάμπτεται.

Ἀναμέτρηση ψυχῆς καί ἔπος πνευματικό εἶναι ὁ ἀγώνας μας.

Ἀντί-κομμουνιστικός δέν ὑπῆρξε ποτέ. Ἀντί-τουρκοκυπριακός οὐδέποτε.

Ὁ ἀγώνας τῆς ΕΟΚΑ ἦταν καί παρέμεινε μέχρι τέλους γνήσια ἀπελευθερωτικός καί μόνιμα ἀντιαποικιακός.

Καί παρόλα τά πολλαπλᾶ ἐμπόδια πού παρενεβλήθησαν στό δρόμο μας σάν προϊόντα κακόβουλων ἐρμηνειῶν καί στόχων τοῦ ἀγώνα μας ἡ ὁδηγίῶν ἔξωθεν ἡ τεχνασμάτων καί ἐμπλοκῶν τῆς ἀποικιοκρατίας, δέν ἐξετροχιάσθη ἡ πορεία μας ἀπό τό γνήσιο ἀντιαποικιακό, ἀπελευθερωτικό χαρακτήρα της. Πᾶσα ἄλλη προσέγγιση ἀποτελεῖ φοβερή ἱστορική παρερμηνεία.

Μέ τό τέλος τοῦ δεύτερου παγκοσμίου πολέμου, οἱ ἀποικιοκρατούμενοι λαοί τῆς Ἀσίας καί τῆς Ἀφρικῆς, μέ ἀγῶνες ἀπελευθερωτικούς καί μέ κινητοποιήσεις καί προσφυγές στά Ἡνωμένω Ἐθνη, ἀποκοτοῦσαν ὁ ἕνας μετά τόν ἄλλο τήν αὐτοδιάθεση καί τήν ἀνεξαρτησία τους.

Μοναδική ἐξαίρεση ἀποτελέσσε ἡ Κύπρος, γιά τήν αὐτοδιάθεση τῆς ὁποίας πεισματικά ἀντιτίθετο ἡ Μεγάλη Βρετανία.

Ὁ Ἀπελευθερωτικός Ἀγώνας παρέμεινε ἡ μόνη διέξοδος καί μετά τετραετῇ σκληρῇ ἀναμέτρηση ἡ ΕΟΚΑ κατέθεσε τά ὅπλα ἀποδεχόμενη τήν περί Ἀνεξαρτησίας τῆς Κύπρου συμφωνία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου.

Ἡ Κύπρος εἰσέρχεται στήν χορεία τῶν ἀνεξαρτήτων χωρῶν καί καθίσταται μέλος τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Ψύχραιμη ἀνάλυση τῶν γεγονότων πού διέρρευσαν ἀποκαλύπτει, ὅτι ἡ προσπάθεια διάλυσης τῆς νεο-ἰδρυθείσας Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἐσκηνοθετεῖτο ἀπό τήν πρώτη στιγμή τῆς ἱδρυσης καί τῆς λειτουργίας της, ὅπως ἀποδεικνύουν καί τά πρόσφατα δημοσιευθέντα ἐγγράφα τῶν Βρετανικῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν.

Αὐτή ἡ προσπάθεια συνεχίστηκε ἀπρόσκοπτη ὑπό διάφορες μορφές μέ ἐπίσημη τελική κατάληξη τό Σχέδιον Ἀνάν καί τήν

είσήγηση για τήν αποδοχή έκ μέρους μας τῆς παρθενογένεσης. Ἡ ἴδια τακτική προωθείται καί τώρα ἀπό τήν αἰωρούμενη περιφερειακή ἢ διεθνῇ διάσκεψη, τήν ὁποία πολύ ὀρθά ἀρνούμεθα νά ἀποδεχτοῦμε, προτοῦ ὅλα τά ἄλλα συναφῆ θέματα λυθοῦν κατὰ τρόπον ἀποδεκτό.

Ἔχουμε συμπληρώσει πενήντα χρόνια ζωῆς τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας. Σύντομη ἀναδρομή στό παρελθόν ἀποκαλύπτει καί ὑπογραμμίζει σέ ὅλους τίς προσωπικές καί κομματικές μας εὐθύνες γιά τήν ἀντιμετώπιση τῶν σκληρῶν δεδομένων, πού προβάλλονται ἀπειλητικά γιά τό μέλλον μας.

Μέ τίς συμφωνίες τῆς Ζυρίχης καί τοῦ Λονδίνου, παρόλα τά μειονεκτήματα καί τά τρωτά σημεία τους, εἴχαμε καταστειῖ σέ μεγάλο βαθμό κύριοι τῆς τύχης καί τοῦ τόπου μας.

Ἐχρειάζετο σύνεση καί προσοχή, προσέγγιση μέ κατανόηση καί ἐνδιαφέρον τῶν τουρκοκυπρίων συμπατριωτῶν μας γιά νά παρακάμψουμε τίς δυσκολίες καί τά ἐμπόδια, πού ἡ Ζυρίχη καί οἱ ἐμπνευστές της τόσο ἐντεχνα ἔστησαν ἀνάμεσά μας.

Τά τραγικά γεγονότα τῆς τουρκο-ἀνταρσίας τοῦ '63, πού ἀκολούθησαν, μπορούσε καί ἔπρεπε νά ἀποφευχθοῦν. Ἡ πραγματοποίησή τους ἔθεσε τίς βάσεις τῆς διχοτόμησης τῆς πατρίδας μας καί τῆς δημιουργίας τῆς ἰδιωτικῆς τρομοκρατίας.

Ἡ προδοσία τοῦ '74 μέ τό πραξικόπημα καί τήν τουρκική εἰσβολή ἐπέφερε τόν τελικό ὄλεθρο καί ὀδήγησε τόν Ἑλληνισμό στή μεγαλύτερη ταπείνωσή του μετά τή Μικρασιατική καταστροφή.

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω νά ὑπογραμμίσω τρία μόνο ἀπό τά πολλά σημεία, πού μᾶς ἐπηρεάζουν καί τά ὁποῖα ἔπρεπε μόνιμα νά προβάλλουμε καί νά ἀξιοποιοῦμε: Τόν Ἐποικισμό. Τήν Πολιτιστική μας Κληρονομιά. Τό γεωπολιτικό μας χῶρο.

Ἡ Ἐπιτροπή Προσφύγων καί Δημογραφίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης μελέτησε γιά σειρά ἐτῶν τό θέμα τοῦ ἐποικισμού

στήν Κύπρο καί ἡ Κοινοβουλευτική Συνέλευση τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ὁμόφωνα, μέ ἐξαίρεση μόνο τίς Τούρκικες ψήφους, υἱοθέτησαν τήν ῥέσση Cuso τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1992.

Εἰς τήν ῥέσση του ὁ κος Cuso, μετά ἀπό ἐπιτόπια ἔρευνα στήν κατεχόμενη καί ἐλεύθερη Κύπρο, διαπίστωνε, ὅτι ὁμοσπονδιακή λύση τοῦ Κυπριακοῦ ἦταν ἀνέφικτη μέ τήν παρουσία τῶν ἐποίκων καί εἰσηγεῖτο νά διαταχθεῖ ἡ Ἐπιτροπή τῶν Ὑπουργῶν νά διεξαγάγει καταγραφή τοῦ πληθυσμοῦ διά νά διαπιστωθοῦν οἱ πραγματικοί ἀριθμοί τῶν ἐποίκων καί τοῦ γηγενοῦς πληθυσμοῦ. Δυστυχῶς, τήν ἀγνοήσαμε. Λύση μέ τήν παρουσία τῶν ἐποίκων ἦταν ἀνέφικτη, ὑπογράμμισε ὁ κος Cuso καί ἀργότερα ὁ κος Λάκσο, καί ὁ ἐποικισμός ἀποτελεῖ, βάσει τῆς Συνθήκης τῆς Γενεύης, ἔγκλημα πολέμου.

Μετά 20 (εἴκοσι) χρόνια σημειῶνω μέ ἱκανοποίηση, ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἤγειρε τό θέμα καί ἐζήτησεν ἀπό τά Ἑνωμένα Ἔθνη νά ἀναλάβουν τήν προσπάθεια καταγραφῆς τοῦ πληθυσμοῦ. Εἰσηγοῦμαι ὅπωςδήποτε συμμετοχή τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης σέ αὐτήν τήν προσπάθεια, ἔχοντας ὑπόψη καί τήν παρόμοια ἐντολή τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν γιά τή Σαχάρα.

Ἡ ἐξέγερση τῶν Τουρκοκυπρίων σέ δύο πρόσφατα συλλαλητήρια ὑπογραμμίζει τήν μεγάλην ἀγωνία τῶν συμπατριωτῶν μας γιά πλήρη ἐξαφάνισή τους καί δέν πρέπει νά παραμείνουμε ἀπλῶς ἀπαθεῖς παρατηρητές.

Στό σημεῖο αὐτό θέλω νά ὑπογραμμίσω τήν ἀπάθεια, μέ τήν ὁποία ἀντιμετωπίζουμε τόν ἀφανισμό τῆς πολιτιστικῆς μας κληρονομιάς στά Κατεχόμενα. Συλημένες, κατεστραμμένες καί ἐτοιμόρροπες 550 ἐκκλησίες καί μοναστήρια.

Ἡ Ἐπιτροπή Παιδείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης σέ ἐπανελημμένες συνεδρίες της γιά τήν Κύπρο ἐξουσιοδότησε τόν Ὁλλανδό Γερουσιαστή Van der Werf καί τόν δρα Cormack νά ἐπισκεφθοῦν τήν Κύπρο καί νά ὑποβάλουν σχετική ἔκθεση.

Περιῆλθαν ὁλόκληρη τήν Κύπρο γιά νά καταλήξουν, ὅτι ἡ Κύ-

προς ολόκληρη είναι ένα μουσείο. Ή έκθεση υπεβλήθη στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης τό 1989.

Τί πράξαμε γιά νά τήν αξιοποιήσουμε;

Είναι ελπιδοφόρα ή προσπάθεια, πού ἀναλάβατε πρόσφατα, Μακαριώτατε, γιά ἀνακίνηση τοῦ θέματος ἐπί παγκοσμίου κλίμακος.

Εἰσηγοῦμαι, ὅπως ὅλη ἡ πολιτική ἡγεσία μας ἐπισκεφθεῖ καί διαπιστώσει ἰδίους ὅμμασι πῶς πραγματικά ἐξελίσσεται ἡ κατάσταση στό σύνολο τῆς κατεχόμενης γῆς μας.

Ἐάν ἐτόνισα τόν ἐποικισμό καί τήν πολιτιστική μας κληρονομιά εἶναι γιά νά ὑπογραμμίσω, ὅτι μπορούσαμε, προβάλλοντας καί αξιοποιώντας διεθνῶς συστηματικά τά δύο αὐτά σημαντικά θέματα, νά κρατοῦμε μόνιμα στιγματισμένη τήν Τουρκία κατά τρόπον πολύ ὑποβοηθητικό γιά τήν τελική διευθέτηση τοῦ Κυπριακοῦ.

Σημαντικότατος, ὅμως, παράγοντας, πού ἐπηρέασε καί ἐπηρεάζει ἀποφασιστικά τό μέλλον μας, εἶναι ἡ μόνιμη ἐπιδίωξη τοῦ ἐλέγχου ἀπό τήν Ἀγγλία, τήν Τουρκία καί ἄλλους τοῦ γεωπολιτικοῦ χώρου τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου, ὁ ὁποῖος φύσει καί θέσει ἀνήκει στήν Κυπριακή Δημοκρατία.

Εἶναι αὐτόν τόν παράγοντα πού παραγνωρίσαμε ἀπό τό 1960 μέχρι σήμερα καί ἔχουμε μέ διάφορα προσχήματα ἀκόμα καί πρόσφατα αὐτοαπομονωθεῖ, ἐνῶ ὁ ἔλεγχος τοῦ γεωπολιτικοῦ μας χώρου θά ἀποτελοῦσε τό ἰσχυρότερο ὄπλο γιά ἐξάσκηση τῶν κυριαρχικῶν μας δικαιωμάτων γιά τή σωστή λύση τοῦ Κυπριακοῦ καί τή δημιουργία τῶν ἀναγκαίων συμμαχιῶν πρὸς ὄφελός μας. Μόλις πρόσφατα ἡ Ἀγγλία ἀγνόησε τήν ὕπαρξη τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καί δέν τήν προσκάλεσε στή συνάντηση τοῦ Λονδίνου, ἐνῶ οἱ νατοϊκές ἀγγλικές βάσεις εἶναι στό ἐπίκεντρο τῆς δραστηριότητος γιά τή Λιβυκή κρίση.

Ἡ πρόσφατη ἀνακάλυψη πλούσιων κοιτασμάτων φυσικοῦ ἀερίου ἐντός τῆς οἰκονομικῆς ζώνης τῆς Κύπρου ἀποκαλύπτει τήν

ἄλλη ἐξαιρετικῆς σημασίας πτυχή τοῦ γεωπολιτικοῦ μας χώρου καί ἐπαναφέρει στό προσκήνιο τή σκόπιμη παραχώρηση μέ τό Σχέδιο Ἀνάν αὐτοῦ τοῦ πλούσιου σέ κοιτάσματα φυσικοῦ ἀερίου χώρου στίς Ἀγγλικές Βάσεις. Ὅλα τά οἰκόπεδα νοτίως τῆς Λεμεσοῦ παραχωροῦνται μέ τό Σχέδιο Ἀνάν στίς Ἀγγλικές Βάσεις, ἐνῶ μόνον τό οἰκόπεδο δώδεκα ὑπολογίζεται νά ἀποδώσει 80 δι-σεκατομμύρια δολάρια φυσικοῦ ἀερίου. Ἀλήθεια, ποιός καί μέ ποιά ἐξουσιοδότηση ἀπεγύμνωσε τόν κυπριακό λαό ἀπό αὐτόν τόν ἀμύθητο πλοῦτο καί τόν παρεχώρησε στούς Ὑγγλους μέ τό Σχέδιο Ἀνάν;

Ἡ Κυπριακή Δημοκρατία εἶναι ἀπό τό 2004 πλήρες μέλος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως.

Γιατί, ὅμως, μπήκαμε στήν Εὐρώπη; Ἀσφαλέστατα γιά νά ἀνατρέψουμε τά τετελεσμένα τῆς κατοχῆς καί νά λύσουμε τό Κυπριακό στή βάση τῆς διεθνοῦς νομιμότητας, τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀρχῶν καί τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κεκτημένου πρὸς τό συμφέρον ὅλων τῶν νομίμων κατοίκων τῆς καί ἐξυπηρέτηση τῆς εἰρήνης καί τῆς ἀσφάλειας στήν περιοχή.

Ἡ Κύπρος δέν ἐπαίτεϊ γιά αὐτές τίς ἀρχές, ἀλλά τίς ἀπαιτεῖ. Εἶναι διεκδικητής αὐτῶν τῶν ἀρχῶν, διότι, ἂν δέν τίς διεκδικήσει μέ ἀποφασιστικότητα γιά νά τήν σεβασθοῦν καί οἱ ἐταῖροι τῆς, θά καταλήξει, ὅπως ἐξελίσσονται τά πράγματα, δεύτερης κατηγορίας χώρα ἐντός τῆς Εὐρώπης, ἀνυπόληπτη καί περιφρονημένη.

Κύριε Πρόεδρε,

Ἡ καθοδηγούμενη ἀπό τήν Ὑγκυρα παρελκυστική, προκλητική καί ἐπικίνδυνη γιά τό μέλλον μας πολιτική, ὅπως ἐκφράζεται στίς συνομιλίες διά τῶν ἐκάστοτε τουρκοκυπρίων ἐκπροσώπων, ἐκθέτει καί μηδενίζει τή σωστή θέση, ὅτι ἡ λύση πρέπει νά εἶναι κυπριακῆς ἰδιοκτησίας.

Ὅρισμένα μόνον πρόσφατα παραδείγματα ἀποκαλύπτουν τοῦ λόγου τό ἀληθές:

Ἡ διακοπή τῆς Θείας Λειτουργίας στήν Καρπασία.

Ἡ ἐπιβολή εἰσιτηρίων γιά τήν εἴσοδο στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέα.

Ἡ συνεχιζόμενη μαζική παροχή ἰθαγένειας στούς νέους ἐποίκους.

Ἡ καταστροφή πεντακόσιων πενήντα ἐκκλησιῶν καί μοναστηριῶν, πού ἀπειλοῦνται μέ πλήρη κατάρρευση, ὅπως προσωπικά τήν διαπίστωσα μέ τέσσερις Εὐρωβουλευτές πρὶν ἀπό λίγους μῆνες στόν Ἀρχάγγελο Μιχαήλ τοῦ Λευκονοίκου, στόν Ἅγιο Ἀνδρόνικο στήν Κυθραία, στόν Ἅγιο Ἀναστάσιο στήν Περιστερωνοπηγή καί ἄλλοῦ.

Ἡ ἀνέγερση διακόσιων καινούργιων τζαμιῶν καί ἡ εἰσαγωγή ἀπό τήν Ἀγκυρα μουφτήδων γιά διδασχὴ τοῦ Ἰσλαμισμοῦ στούς μαθητές σέ ὅλα τά σχολεῖα.

Ἡ συγκλονιστική διαπίστωση ἀπό τοὺς ἴδιους τοὺς τουρκοκυπρίους, ὅτι στά κατεχόμενα σήμερα διαμένουν 670 χιλιάδες ἔποικοι καί 130 χιλιάδες τουρκοκύπριοι, δηλαδή 800 χιλιάδες συνολικά, καθιστᾷ τήν Κύπρο τήν πρώτη κατά πλειοψηφία πληθυσμοῦ μουσουλμανική χώρα τῆς Ἑνωμένης Εὐρώπης, χωρίς νά συμπεριλαμβάνω στοὺς ἀριθμούς αὐτοὺς τοὺς διαμένοντες στίς ἐλεύθερες περιοχές μουσουλμάνους.

Ἀλλά καί ἡ δική σας διαπίστωση, ὅτι σέ σημαντικά θέματα οὐσίας ἡ πρόοδος εἶναι περιορισμένη, σᾶς παρέχει τήν εὐλογητή δικαιολογία, γιά νά μή πῶ τήν ἀναγκαιότητα, νά προβληματιστεῖτε καί νά προβάλετε μέ ἀποφασιστικότητα ξεκάθαρες θέσεις, πού νά συμπίπτουν μέ τήν διεθνή νομιμότητα, τίς εὐρωπαϊκές ἀρχές καί τό εὐρωπαϊκό κεκτημένο πρὸς τό συμφέρον ὅλων τῶν νομίμων κατοίκων τῆς Κύπρου.

Δέν πιστεύω, ὅτι εἶναι δύσκολο νά πείσουμε τοὺς εὐρωπαίους ἐταίρους μας καί τό Συμβούλιο Ἀσφαλείας, ὅτι οἱ ἐνέργειες τῆς Τουρκίας ἀποτελοῦν παραβίαση βασικῶν ἀποφάσεων τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν καί τῆς Ἑνωμένης Εὐρώπης καί συνιστοῦν ἐν ἑξε-

λίξει κίνδυνο για τή διεθνή ειρήνη και ασφάλεια.

’Αν δέν αντιδράσουμε άποφασιστικά τώρα, θά βρεθοῦμε πολύ σύντομα σέ άφόρητα δύσκολες συνθήκες στό μέλλον.

’Η άνύπαρκτη πρόθεση τῆς Τουρκίας γιά βιώσιμη καί λειτουργική λύση δέν μᾶς άφήνει περιθώρια ἄλλης προσέγγισης.

Μπροστά στήν άδίστακτη καί προκλητική συμπεριφορά τῆς Τουρκίας, νά προβάλλετε μέ παρρησία καί αὐτοπεποίθηση αὐτές τίς θέσεις καί θά πετύχετε τήν καθολική ένότητα τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ καί θά μᾶς ἔχετε ὅλους δίπλα σας. Δέν εἶναι εὐκολα τά πράγματα, ὅπως ἔχουν ἐξελιχθεῖ. ’Αλλά μπορούμε ένωμένοι καί μονόβουλοι νά άντιστρέψουμε τό σκηνικό.

’Η παρέλευση τοῦ χρόνου ἔχει μεγάλη σημασία. Μέ ἀλλαγὴ στρατηγικῆς ὁ λαός μας ένωμένος καί όμόψυχος θά σταθεῖ δίπλα σας.

Διαφορετικές καί σκληρές τοποθετήσεις ὅσων ὑποστήριζαν καί ὅσων άντιτίθεντο στό Σχέδιο ’Ανάν νά παραμερισθοῦν γιά νά προχωρήσουμε ὅλοι μαζί ένωμένοι μπροστά. Νά αντιμετωπίσουμε ὅλοι ένωμένοι τό μέλλον, νά σεβασθοῦμε ὅλοι ὅλους.

Γιά νά δώσουμε κατεύθυνση καί κίνητρο στή νεολαία μας, τῆς ὁποίας οἱ δυνατότητες εἶναι άπεριόριστες, ἡ ὁποία, ὅμως, άπογοητευμένη άπό τό ὑφιστάμενο πολιτικό σκηνικό τῆς κομματικοποιημένης άντιπαράθεσης, άπέχει άπό τήν οὐσιαστική προσπάθεια γιά νά διατηρήσουμε ὅσα μᾶς κληροδότησαν οἱ πρόγονοί μας καί νά κτίσουμε ἕνα ἐλπιδοφόρο μέλλον γιά ὅλους τούς νόμιμους κατοίκους τῆς Κύπρου.

Διακαῆς ἦταν στό παρελθόν καί έντονότερη θά παραμείνει στό μέλλον ἡ γνήσια καί εἰλικρινῆς ἐπιθυμία μας νά ἐπιτύχουμε χωρίς καθυστέρηση διευθέτηση τοῦ Κυπριακοῦ καί συμπόρευση μέ τούς τουρκοκυπρίους συμπατριῶτες μας στήν Εὐρωπαϊκή ’Ενωση.

Θέλω, ὅμως, νά ὑπογραμμίσω πρὸς τούς τουρκοκυπρίους, ὅτι εἶναι καί δική τους εὐθύνη ὃχι μόνο νά άποκομήσουν τά ὠφελή-

ματα πού προδιαγράφει ή Εὐρώπη, ἀλλά καί νά εἶναι ἀποφασισμένοι νά ἀναλάβουν καί τίς ἀνάλογες ὑποχρεώσεις γιά τή σωστή ἀντιμετώπιση καί ἐφαρμογή τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κεκτημένου σέ ὁλόκληρη τήν Κυπριακή Δημοκρατία.

Νά τούς σεβασθοῦμε καί νά μᾶς σεβασθοῦν, διότι ή Εὐρωπαϊκή Κύπρος θά ἀνήκει στούς νόμιμους κατοίκους της καί σέ κανένα ἄλλο.

Ἐνότητα πραγματοποιεῖται μέσα στή διαφορετικότητα. Ἐντασσομένοι στήν Εὐρώπη δέν ἀποποιούμεθα τίς ρίζες μας καί τή φυλή μας, τή θρησκεία μας καί τίς παραδόσεις μας, τήν ἱστορία μας καί τήν ἐλληνικότητά μας. Εἴμαστε καί παραμένουμε περήφανοι Ἕλληνες καί δέν διανοούμεστε νά στερήσουμε ἀπό τούς συνοίκους μας ὅσα θεωροῦμε δικά μας ἀναπαλλοτρίωτα δικαιώματα.

Κύριε Πρόεδρε, Μακαριώτατε,

Δέν εἶναι γιά τό σημερινό κατάντημά μας πού κατέβηκε μέ τόση προθυμία στόν τάφο ή πολυπαθής γενεά τοῦ ἀντι-ἀποικιακοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ Ἀγῶνα τοῦ '55-'59. Γιά ἐλευθερία καί δικαιοσύνη ἔβαψαν πρόθυμα μέ τό αἷμα τους χώματα ἱερά, τῆς Ἀμμοχώστου καί τῆς Κερύνειας, τῆς Πιτσιλιᾶς καί τῆς Πάφου καί διά ἐλευθερία καί δικαιοσύνη προσκαλοῦν ὅλους μας στήν ὑπέρτατη προσπάθεια γιά ἀπαλλαγή ἀπό τήν ξένη κατοχή.

Προφητικά, ἀλλά ρεαλιστικά καί ἀνθρώπινα προτρέχοντας τοῦ καιροῦ του καί τοῦ καιροῦ μας, μᾶς κληροδότησε, ἕνα μήνα προτοῦ θυσιαστεῖ στό Δίκωμο τό 1958, ὁ Κυριάκος Μάτσης τή δική του πανανθρώπινη καί πανευρωπαϊκή καί χριστιανική κατάθεση καί συνταγή: «... Δέν νοιάζομαι, ἔγραφε, ἂν τή γῆ αὐτή τήν ζοῦν Τουρκοκύπριοι γιά Ἑλληνοκύπριοι... Ἐκεῖνο πούχει ἀξία εἶναι νά τήν ζοῦν αὐτοί πού τήν ποτίζουν μέ τόν ἰδρώτα τους καί νά περπατοῦν πάνω της ἐλεύθεροι, διαφεντευτές της, κυρίαρχοί της. Ν' ἀναπνέουν περήφανοι τόν ἀέρα της, πού νᾶ' ναι ἀέρας δροσιᾶς, ὁμορφιᾶς, λεβεντοσύνης... ὄχι πνίχτης».

Σέ αὐτό τόν κόσμο ζοῦμε καί ὑπάρχουμε γιά μία ἀξιοπρέπεια, ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια, ἀξιοπρέπεια ἀρχῶν καί ἰδανικῶν.

Γι' αὐτές τίς ἀρχές καί γι' αὐτά τά ἰδανικά, γι' αὐτή τήν ἀξιοπρέπεια περπάτησε στή γῆ μας καί θυσιάσε πρόθυμα, χωρίς ἐνδοιασμό κανένα, τά νιάτα καί τή λεβεντιά του ὁ Εὐαγόρας Παλληκαρίδης καί ὁ Γρηγόρης Αὐξεντίου καί ὅλοι οἱ ἥρωες τοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ μας Ἀγῶνα.

Ἄς παραμείνουμε ἀξιοπρεπεῖς ἀπέναντι στοὺς ἑαυτοὺς μας καί στήν Ἱστορία μας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΤΣΗΣ
τέως Πρόεδρος τοῦ ΔΗ.ΣΥ.
τέως Εὐρωβουλευτής.